

UCHWAŁA

Dnia 14 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący)

SSN Jarosław Sobutka (sprawozdawca)

Ławnik SN Bogdan Gutowski

w sprawie sędziego Sądu Rejonowego w S. P. P.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 14 października 2021r.

zażalenia wniesionego przez sędziego

na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w (...) z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt ASDo (...)

odmawiającej uwzględnienia zastrzeżenia do uwagi Prezesa Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 lipca 2020r. (K-(...)) zwróconej sędziemu w trybie art. 37 §4 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

I. zmienia zaskarżoną uchwałę w pkt I w ten sposób, że uwzględnia zastrzeżenie złożone przez sędziego Sądu Rejonowego w S. P. P.;

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 12 października 2020 r. w sprawie o sygn. akt ASDo (...) Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w (...) odmówił uwzględnienia zastrzeżenia złożonego przez sędziego Sądu Rejonowego w S. P. P. Zastrzeżenie

zostało złożone w związku z pismem z dnia 23 lipca 2020r. (K-(...)) Prezesa Sądu Okręgowego w O., który działając na podstawie art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych zwrócił sędziemu P. P. uwagę na piśmie na uchybienie w zakresie sprawności postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt II K (...), skutkujące długotrwałą beczynnością w sprawie. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd Dyscyplinarny wskazał, że materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie jednoznacznie przemawia za uznaniem, że sędzia w sposób zawiniony dopuścił się naruszenia sprawności postępowania, a ujawnione uchybienie zaistniało z wyłącznej winy sędziego.

Pismem z dnia 26 października 2020r. sędzia P. P. złożył zażalenie na uchwałę z dnia 12 października 2020r. zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez uznanie za prawidłową pisemnej uwagi Prezesa Sądu Okręgowego w O. – pomimo braku spełnienia przez uchwałę wymogów określonych w art. 37 § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zdaniem skarżącego wykładnia literalna powołanego przepisu prowadzi do wniosku, że nierozzerwalnym elementem pisemnej uwagi jest jednocześnie żądanie usunięcia skutków stwierdzonego uchybienia – czego zabrakło w piśmie z dnia 23 lipca 2020r. A nadto sędzia zarzucił uchwale naruszenie prawa materialnego w zakresie przypisanego mu czynu, w tym także w zakresie jego zawinienia, a także zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uchwały.

Sąd Najwyższy zważył co następuje

Zaskarżona uchwała nie mogła się ostać i wymagała zmiany poprzez uwzględnienie zastrzeżenia sędziego P. P. i uchylenie uwagi, którą sędziemu zwrócił na piśmie Prezes Sądu Okręgowego w O..

Przepis art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 2072 ze zm.) stanowi wprost, że zwrócenie na piśmie uwagi sędziemu wymaga jednocześnie żądania usunięcia skutków stwierdzonego uchybienia w sprawności postępowania sądowego. Jeśli skutki stwierdzonego uchybienia

w chwili powzięcia wiadomości o jego wystąpieniu już nie istnieją brak jest podstaw do zwrócenia sędziemu uwagi w trybie wyżej wskazanego przepisu, zachodzi jedynie możliwość przeprowadzenia rozmowy nadzorczej albo jeśli uchybienie było poważne wystąpienia z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych w trybie art. 114 § 1 wyżej wskazanej ustawy. W innym bowiem wypadku instytucja uwagi staje się wyłącznie nieznaną ustawie karą dyscyplinarną (biorąc pod uwagę to, że jest dołączana do akt osobowych sędziego (art. 37 § 6 ustawy) i otwiera drogę do zawieszenia stawek awansowych (art. 91a § 6 ustawy).

Zwrócić należy uwagę, że przepis art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych umieszczony został w rozdziale piątym, dziale pierwszym tej ustawy zatytuowanym „Wewnętrzny i zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów w zakresie zapewnienia właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu związanego bezpośrednio ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości oraz wykonywaniem innych zadań z zakresu ochrony prawnej”.

Ponadto przepis ten w zdaniu pierwszym aż dwukrotnie odnosi się do czasu udzielenia uwagi. Nakazuje bowiem, aby jej udzielenie nastąpiło niezwłocznie i nie później niż w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o uchybieniu stanowiącym ewentualną podstawę do jej udzielenia. Jest to celowe posunięcie Ustawodawcy, ściśle związane z tym, że podstawowym i jedynym celem omawianej instytucji, jako środka z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego, jest przymuszenie sędziego do natychmiastowego wyeliminowania skutków uchybień w zakresie sprawności postępowania sądowego, o ile jeszcze istnieją, nie zaś zastępowanie, ściśle reglamentowanego, postępowania dyscyplinarnego. Instytucja uwagi ma wyłącznie przymusić sędziego do wyeliminowania skutków uchybień, które popełnił w sferze wewnętrznego toku urzędowania, nie zaś karać go za przewinienia w służbie.

Omawiane zagadnienia były już przedmiotem trafnych, co do zasady, wypowiedzi judykatury i doktryny (uchwała Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 grudnia 2010 r., sygn. akt ASDo 6/10, KZS 2011/4/72, glosa do tej uchwały Marka Siwka, Lex/el.2013, Kwartalnik KRS nr 3(20) z 2013 r., artykuł Mateusza

Radajewskiego w Przeglądzie Sądowym – PS 2018/11-12/57-70, Lex 348847, Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 08.05.2019r., I DO 21/18, LEX nr 2657406).

Wytknięcie sędziemu przez Prezesa Sądu Okręgowego w O. pismem z dnia 23 lipca 2020r. uwagi za uchybienie, które miało miejsce w okresie do dnia 22 czerwca 2020r. (w tym dniu zapadło orzeczenie kończące postępowanie w pierwszej instancji w sprawie o sygn. akt II K (...)) i którego skutki przed udzieleniem uwagi zostały już przez sędziego usunięte, było zatem całkowicie bezprzedmiotowe.

Z tych też względów Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak wyżej.

Kosztami postępowania, na podstawie art. 133 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, Sąd Najwyższy obciąża Skarb Państwa.